

Քննարկվել և հավանության է արժանացել մեթոդիկավորման նիստում

Մ/Մ նախագահ՝

Ա.Թորոսյան

«Հաստատում եմ»

Տնօրեն՝

Ն. Բաղդասարյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ 10-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ 34 շաբաթ
Տարեկան 68 ժամ
Շաբաթական 2 ժամ

Բաժին 1. Գեղագիտություն/17 ժամ/	Թեմայի նպատակը	Վերջնարդյունքներ
Թեմա 1. Ինչ է գեղեցիկը /3 ժամ/	Ներկայացնել գեղեցիկի տարբեր սահմանումներ: Բնութագրել շրջապատող իրերի գեղեցկությունը, նկարագրել գեղեցիկի ընկալումները տարբեր մշակութային միջավայրերում:	Բերել օրինակներ բնությունից և մարդկային ստեղծագործություններից: Օրինակներով ցույց տալ գեղեցկության պահպանման և սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը, մենկարանել պատասխանատվության իր բաժինը գեղեցիկի պահպանման գործում:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 1-2. Գեղեցիկի հասկացությունը	2
	Դաս 3. Գեղեցիկը տարբեր	1

	մշակութային միջավայրերում	
Թեմա 2. Կենցաղի և առօրեականության գեղագիտական բնութագիրը / 5 ժամ/	Թվարկել և ցուցադրել կենցաղի և առօրեականության գեղագիտական որոշ բնութագրեր: Բացատրել մարդու ապրելակերպի և գեղեցիկի կապը: Բացատրել «մոդա» և «ազգային հագուստ» հասկացությունները:	Համեմատել մոդայիկն ու մնայունը գեղեցիկի մեջ: Ներկայացնել մաքրության գեղագիտական նշանակությունը, հոգու և մարմինի ներդաշնակության գեղագիտական կողմը:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 4. Գեղեցիկը մեր ամենօրյա կյանքում Դաս 5-6. Մեզ շրջապատող միջավայրի գեղագիտական կողմը Դաս 7. Մոդայի գեղագիտական տարրը: Ազգային հագուստ Դաս 8. Գեղեցիկ վարվելակերպ և հաղորդակցություն	1 2 1 1
Թեմա 3. Գեղեցիկը արվեստում / 3 ժամ/	Մահմանել արվեստը, նկարագրել արվեստի առաջացման մասին ուսմունքները, բացատրել արվեստի և մարդու ազատ ինքնաարտահայտման կապը:	Օրինակներով ներկայացնել արվեստի ազդեցությունը մարդու կյանքում, արվեստի տարբեր տեսակներն ըստ մարդու և հասարակության վրա ունեցած ազդեցության:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 9. Արվեստը որպես մարդու ինքնաարտահայտման ազատություն Դաս 10-11. Գեղեցիկը արվեստի տարրեր բնագավառներում	1 2
Թեմա 4. Գեղագիտական իդեալ և ճաշակ / 5 ժամ/	Բնութագրել գեղագիտական իդեալը, բացատրել «գեղագիտական ճաշակ» հասկացությունը, վերարտադրել գեղեցիկի հայկական իդեալի որոշ տարրեր:	Ներկայացնել գեղագիտական իդեալի հարաբերական բնույթը, ճաշակի դերը իրականության գեղագիտական

		ընկալման մեջ, կապակցել դասական և մոդերն գեղագիտական իդեալները, վերլուծել գեղագիտական իդեալի փոխակերպումները մարդկության պատմության ընթացքում:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 12. Ինչ է գեղագիտական իդեալը Դաս 13-14. Գեղագիտական իդեալի փոխակերպումները մարդկության պատմության ընթացքում Դաս 15-16. Գեղեցիկի արտահայտումը ժամանակակից արվեստում	1 2 2
Բաժին 2. Բարոյագիտություն /17 ժամ/	Թեմայի նպատակը	
Թեմա 1. Բարոյագիտության առարկան: Հիմնական տեսությունները /3 ժամ/	Տարբերել «բարոյական», «ոչ բարոյական» և «անբարոյական» հասկացությունները, բացատրել բարոյական էգոիզմի առանձնահատկությունները, բարոյական պարտքի էությունը:	Վերջնարդյունքներ Օրինակներով ներկայացնել բարոյական էգոիզմի դրական և բացասական կողմերը, մենկաբանել Իմանուիլ Կանտի բարոյագիտական ուսմունքի հիմնադրույթները, համեմատել իրավական և բարոյական նորմերը:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 1-2. Ի՞նչ է բարոյականը: Բարոյագիտության առարկան Դաս 3. Բարոյագիտության հիմնական տեսությունները	2 1
Թեմա 2. Բարոյական արժեքներ / 4 ժամ/	Ձևակերպել բարու և չարի հասկացությունները, թվարկել	Համեմատել բարու և չարի մասին հիմնական

	հայկական բարոյական նորմեր և ավանդույթներ, համամարդկային բարոյական արժեքներ:	մոտեցումները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 4. Բարի ու չարը Դաս 5. Պարտք և խիղճ Դաս 6. Երջանկություն Դաս 7. Էգոիզմ և այտրուիզմ	1 1 1 1
Թեմա 3. Բարոյական կշռադատումներ և որոշումների կայացում /3 ժամ/	Թվարկել բարոյական զարգացման աստիճանները, բարոյական երկընտրանքների վերլուծության քայլերը, բախումնային իրավիճակներում ընտրել որոշումներ կայացնելու արդյունավետ մեթոդներ:	Օրինակներով ներկայացնել բարոյական զարգացման աստիճաններին համապատասխանող կշռադատումները, բնութագրել բարոյական երկընտրանքների լուծման տարբերակների ուժեղ և թույլ կողմերը, որոշումների կայացման մեթոդների առավելություններն ու թերությունները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 8-9. Բարոյական կշռադատումներ Դաս 10. Բարոյական երկընտրանքներ	2 1
Թեմա 4. Ազատություն և պատասխանատվություն / 4 ժամ/	Մեկնաբանել պատժի և խրախուսման անհրաժեշտությունը, ընտրության ազատության և բարոյական պատասխանատվության փոխկախվածությունը:	Կոնկրետ օրինակների հիման վրա կապակցել պատժի և խրախուսման ձևերն արդարության հետ, տարբերել ազատությունը և կամքի ազատությունը:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 11. Ազատություն և բարոյականություն Դաս 12. Խրախուսում և պատիժ Դաս 13-14. Բարոյական կատարելագործում և առաքինություններ	1 1 2

Թեմա 5. Բարոյագիտության ժամանակակից հիմնահարցեր /2 ժամ/	Թվարկել կրոնի և բարոյականության փոխհարաբերության ձևերը, համաշխարհային կրոնների բարոյական հիմնադրույթները:	Նկարագրել Գրիգոր Նարեկացու ուսմունքը բարոյական կատարելագործման մասին, օրինակներով ցույց տալ կրոնի և բարոյականության ընդհանրությունները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 15. Գործարար էթիկա Դաս 16. Կենդանիների իրավունքների հիմնահարցը	1 1
Բաժին 3. Հոգեբանություն /17 ժամ/	Թեմայի նպատակը	Վերջնարդյունքները
Թեմա 1. Հոգեբանության ընդհանուր հարցեր /2 ժամ/	Նկարագրել հոգեբանության զարգացման փուլերը, թվարկել հոգեբանության խնդիրները, բնագավառները:	Տարբերակել հոգեբանությունը որպես գիտություն, կենցաղային «առօրյա» հոգեբանությունից, բնութագրել հոգեբանության դերը ժամանակակից կյանքում:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 1. Հոգեբանությունը որպես գիտություն: Ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները Դաս 2. Հոգեբանության հետազոտության մեթոդները: Հոգեբանության բնագավառները և միջառարկայական կապերը	1 1
Թեմա 2. Հոգեկանի կառուցվածքն ու գործառույթները /2 ժամ/	Մահմանել «հոգեկան» հասկացությունը, թվարկել հոգեկան երևույթները, բացատրել հոգեկանի հիմնական ֆունկցիաները, նկարագրել հոգեկան ակտիվության մակարդակները:	Բնութագրել հոգեկան դրսևորումների և ուղեղի ու նրա համապատասխան բաժինների աշխատանքի միջը կապը, համեմատել հոգեկան ակտիվության մակարդակները:
	Դաս	Վերջնարդյունքներ
	Դաս 3. Հոգեկանը որպես	1

	արտացոլում Դաս 4. Բարձրագույն նյարդային գործունեություն: Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները	1
Թեմա 3. Հոգեկանի զարգացման շարժիչ ուժերը /1 ժամ/	Բացատրել հոգեկանի զարգացման կենսաբանական և սոցիալական գործոնները:	Նկարագրել հոգեկանի զարգացման շարժիչ ուժերի վերաբերյալ հակադիր մոտեցումները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 5. Որ ուժերն են նպաստում հոգեկանի զարգացմանը	1
Թեմա 4. Անձնավորություն / 2 ժամ/	Սահմանել «անհատ», «անձ» և «անհատականություն» հասկացությունները, թվարկել զարգացման տարիքային շրջանները և նկարագրել վաղ պատանեկությունը, անձի սոցիալական վարքի շեղումները, ինքնակառավարումը և պաշտպանական մեխանիզմները:	Համեմատել «անհատ», «անձ» և «անհատականություն» հասկացությունները, նկարագրել սոցիալական իր դերերը՝ որոշակի պարտականությունների և իրավունքների տեսանկյունից, խմբերը, որում ընդգրկված է, ներկայացնի սեփական վարքի ինքնակառավարման իր տարբերակները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 6. Անձնավորության հոգեբանական բնութագիրը Դաս 7. Անձնավորության սոցիալականացումը	1 1
Թեմա 5. Հոգեկան գործընթացներ: Խոսքային հաղորդակցում /4 ժամ/	Սահմանել զգայությունը, ընկալումը և հիշողությունը, բացատրել հիշողության հիմնական գործընթացները, լեզվի ֆունկցիաները, խոսքի տեսակները, երևակայության տեսակները, կամային որակները:	Ներկայացնել ուշադրության հիմնական առանձնահատկությունները, համեմատել զգայությունը և ընկալումը, բնութագրել սեփական հիշողությունը,

		օրինակներով բացատրել մտածողության տեսակները, մտածողության և խոսքի կապը, համեմատել լեզուն և խոսքը, իմացական գործընթացները, նկարագրել կամքի դերը մարդու կյանքում:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 8. Զգայություն և ընկալում Դաս 9. Ուշադրություն: Հիշողություն Դաս 10. Մտածողություն և խոսք Դաս 11. Երևակայություն: Կամք	1 1 1 1
Թեմա 6. Հույզեր և զգացմունքներ /1 ժամ/	Մահմանել «հույզ», «զգացմունք» և «հուզական վիճակ» հասկացությունները, դասակարգել հույզերը, հուզական վիճակները:	Նկարագրել հույզերի ու զգացմունքների հիմնական գործառույթները, արտակարգ իրավիճակներում դրսևորվող հոգեկան վիճակները, սեփական հուզազգացմունքային ոլորտը:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 12. Հույզերն ու զգացմունքները մարդու կյանքում	1
Թեմա 7. Անձի անհատական առանձնահատկությունները: /2 ժամ/	Բացատրել «խառնվածք», «բնավորություն» և «ընդունակություններ» հասկացությունները, թվարկել խառնվածքի տիպերը:	Նկարագրել խառնվածքի ու նյարդային համակարգի տիպերը, սեփական անհատական առանձնահատկությունները, տարանջատել «ընդունակություն» և «ընդունակությունների նախադրյալներ» հասկացությունները,

		մենկաբանել հոգեկան որակների դերը մարդու կենսագործունեության մեջ:
	Դաս 13. Խառնվածք Դաս 14. Բնավորություն: Հնդունակություններ	1 1
Թեմա 8. Հնտանիքի հոգեբանություն /1 ժամ/	Սահմանել ընտանիքը որպես յուրահատուկ սոցիալական խումբ, բացատրել ընտանիքի գործառույթները:	Թվարկել ժամանակակից ընտանիքների տեսակները, դասակարգել ըստ կառուցվածքի և գործառույթների, նկարագրել ընտանիքի զարգացման դինամիկան, ճգնաժամային փուլերը:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 15. Հնտանիքի տեսակներն ու գործառույթները	1
Թեմա 9. Կոնֆլիկտները մարդու կյանքում /1 ժամ/	Սահմանել «կոնֆլիկտ» հասկացությունը, բացատրել կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները:	Օրինակներով ներկայացնել կոնֆլիկտների հետևանքները այլ մարդկանց և հասարակության կյանքում, նկարագրել կոնֆլիկտների առաջացման հոգեբանական պատճառները և լուծման հոգեբանական ավանդույթները:
	Դաս 16. Մարդկային փոխհարաբերությունների հոգեբանություն	1
Բաժին 4. Տնտեսագիտություն / 17 ժամ/		
Թեմա 1. Տնտեսագիտություն առարկան և խնդիրները	Սահմանել տնտեսագիտության առարկան և թվարկել խնդիրները, նկարագրել սակավության	Օրինակների միջոցով բացատրել այլընտրանքի արժեքը, սահմանային

	հիմնախնդիրը, բնութագրել արտադրության գործոնները, ձևակերպել տնտեսագիտության երեք հիմնական հարցերը;	ծախքի և օգուտի ազդեցությունը մարդկանց ամենօրյա որոշումների վրա, մեկնաբանել, թե ինչպես է շահույթի հեռանկարը դրդում արտադրել այն, ինչ անհրաժեշտ է սպառողին:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 1. Տնտեսագիտության էլակետային հասկացությունները Դաս 2. Տնտեսագիտության երեք հիմնական հարցերը: Սեփականությունը և դրա տեսակները:	1 1
Թեմա 2. Արտադրություն: Արտադրության գործոնները: Վերարտադրություն: Տնտեսական աճ /2 ժամ/		
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 3. Արտադրության էությունը և գործոնները Դաս 4. Վերարտադրության փուլերը: Տնտեսական աճ:	1 1
Թեմա 3. Շուկայական տնտեսություն: Արժեք և փող /2 ժամ/	Սահմանել «առաջարկ» և «պահանջարկ» հասկացությունները, բացատրել պահանջարկի և առաջարկի գնային առաձգականությունը:	Թվարկել պահանջարկի և առաջարկի վրա ազդող գործոնները, վերլուծել տարբեր գործոնների ազդեցությունը պահանջարկի և առաջարկի վրա:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 5. Շուկայական տնտեսության ձևավորումը: Բարիքի արժեքը Դաս 6. Փողը և դրա գործառույթները	1 1
Թեմա 4 . Պահանջարկ և առաջարկ	Նկարագրել նվազող սահմանային արժեքայնությունը և	Բերել փոխարինող և փոխլրացնող

	օգտակարությունը:	ապրանքների օրինակներ:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 7. Պահանջարկ Դաս 8. Առաջարկ	1 1
Թեմա 5. Արտադրության գործոնները և գործոնային եկամուտները 2 ժամ/	Բացատրել, թե որոնք են արտադրության գործոնները, բնութագրել ազատ ձեռնարկատիրության սյունները:	Ներկայացնել շահույթի դերը ազատ ձեռնարկատիրական համակարգում, տարբերել աշխատավարձի վրա ազդող շուկայական և ոչ շուկայական գործոնները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 9. Աշխատանք և աշխատավարձ: Կապիտալ և տոկոս: Հող և ռենտա: Ձեռնարկատիրություն և շահույթ Դաս 10. Ձեռնարկատիրական գործունեություն և շահույթ	1 1
Թեմա 6. Բանկային համակարգ /2 ժամ/	Նկարագրել բանկերի էությունը: /////	Թվարկել ՀՀ Կենտրոնական բանկի գործառույթները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս 11. Բանկերը և դրանց գործառնությունները Դաս 12. Վարկային հարաբերություններ	1 1
	Թեմայի նպատակը	Վերջնարդյունքներ
Թեմա 7. Պետության տնտեսական դերակատարումը /3 ժամ/	Նկարագրել մուրհակ, բանկ, բանկի եկամուտ, վարկ և վարկի տոկոսադրույք հասկացությունները: Սահմանել պետական բյուջե, հարկ և տուրք հասկացությունները:	Տարբերել պետական բյուջեի եկամուտների աղբյուրները, հարկման եղանակներն ու տեսակները, ծախսերի ուղղությունները: Բնութագրել փողի հատկանիշները և գործառույթները: Տարբերել վարկի

		գործառույթները, ձևերն ու տեսակները, անվանական և փաստացի տոկոսադրույքները: Թվարկել բնակչության եկամուտի հիմնական աղբյուրները և անհավասարության պատճառները, առանձնացնել պետության կողմից իրականացվող սոցիալական ապահովության միջոցառումների հիմնական ուղղությունները:
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս13. Տնտեսության պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը Դաս 14. Բնակչության եկամուտները և դրանց անհավասարությունը Դաս 15. Գործնական աշխատանք (Պետական բյուջեի եկամուտների և շահսերի ուսումնասիրությունը)	1 1 1
Թեմա 8. Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ/ 2 ժամ/		
	Դաս	Ժամաքանակ
	Դաս16. Արտաքին առևտուրը, Կապիտալի արտահանումը, աշխատանքի միջազգային միգրացիան և արժույթը Դաս 17. Գործնական աշխատանք(Գործազրկությունը և աշխատանքի միգրացիան)	1 1

10-րդ դասարան		
Թեմա 6. Բանկային համակարգ	<u>Դաս 12. Վարկային հարաբերություններ</u>	2 2
Թեմա 7. Պետության տնտեսական դերակատարումը	<u>Դաս 13. Տնտեսության պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը</u>	2 2 2
Թեմա 8. Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ	<u>Դաս 14. Բնակչության եկամուտները և դրանց անհավասարությունը</u> <u>Դաս 15. Արտաքին առևտուրը, կապիտալի արտահանումը, աշխատանքի միջազգային միգրացիան և արժույթը</u>	